

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Naturvårdsenheten
Elin Eriksson

BESLUT
2008-01-30

Diarienummer
511-41146-2007

Sida
1(5)

Enligt sändlista

Fastställelse av skötselplan för naturreservatet Rörö i Öckerö kommun

Beslut

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken (1998:1252) fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan för naturreservatet Rörö i Öckerö kommun.

Bakgrund och synpunkter

Den 24 maj 1976 beslutade Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län att förklara södra, norra och västra delarna av Rörö i Öckerö kommun som naturreservat. Syftet var att bevara de stora biologiska, kulturhistoriska och geologiska värdena och att säkerställa allmänhetens möjligheter att utnyttja området för rekreation.

Enligt 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken (1998:1252) ska Länsstyrelsen fastställa en skötselplan för ett naturreservats långsiktiga vård. För att fastställa aktuellt skötseldokument med uppföljningsbara mål för naturreservatet Rörö har Länsstyrelsen tagit fram ett skötselplaneförslag. Den 15 oktober 2007 skickades förslaget ut till markägare, kommunen samt en rad intresseorganisationer, vilka samtliga fick möjlighet att inkomma med synpunkter. Följande har lämnat synpunkter:

Öckerö kommun har ingen erinran.

Göteborgs ornitologiska förening har ingen erinran, men önskar tillägga att Ers vatten hyser häckande smådopping och sothöna samt troligen även vattenrall.

Länsstyrelsens svar: Tillägg om häckande smådopping och sothöna har förts in i skötselplanen i kapitel 2.6.

Föreningen Bohusläns Flora genom Evastina Blomgren: Förslaget är ambitiöst och de flesta åtgärderna välmotiverade och kommer säkert att vara mycket bra för områdets utveckling. Föreningen hyser dock oro för ostronört (EN) och pickstarr (VU) och föreslår därför följande: *"Bete skall inte ske med får eller get, eftersom dessa utför ett alltför hårt bete och dessutom äter allt. Vi föreslår att reservatet betas av nötkreatur som åstadkommer ett lämpligt och skonsamt betetryck, gärna med rasen Highland cattle. Själva ostronörtbeståndet på stranden i sydväst 2:4 bör dock hägnas på ett försiktigt men säkert och estetiskt tilltalande sätt. Därmed har man även tjänat*

syftet att skydda/vårda bestånden av prickstarr på sydsidan av klippområdet (Ers kulle) i södra delen av 12:3. Får och getter går gärna på sådana ställen och äter av den friska grönskan. Kor och hästar aktar sig för klippavsatser. Hällkar och pölar (ävjebrodd NT) blir här inte söndertrampade. Mulbete på stranden av Ers vik torde även vara lämpligt för det i landet kanske enda spontana beståndet av bolmört, som växer i strandvallen. Får sägs äta denna art. Skall å andra sidan fårbete tillåtas över reservatet skall ovan nämnda Ers kulle (sydligaste delen 12:3) samt hela södra partiet av stranden 2:4 norrut till Kärrsviken ovillkorligen inhägnas. Detta skall göras för att säkerställa ostronört och eventuell sandmålla (EN). Strandvallsfloran i Ers vik offras därmed.”

Länsstyrelsens svar: Tillägg om att nötkreatur är att föredra samt att stängsling ska diskuteras vid bete av får och get har förts in i skötselplanen, kapitel 3.2 under punkten bete. I skötselplanen finns det sedan tidigare angivet att ostronört ska undantas från bete.

Botaniska föreningen i Göteborg och Floravårdskommittén genom Gunnar Weimarck och Enar Sahlin: Föreningen och kommittén delar planförslagets oro och omsorg om ostronört. För att uppfylla planens bevarandemål för artens säkerställande delar föreningen samt kommittén ovanstående synpunkter (kursiv text) som inkommit från Föreningen Bohusläns Flora.

Länsstyrelsens svar: Se länsstyrelsens svar till Föreningen Bohusläns Flora.

Fastigheten Rörö 2:43 genom Nanny Olausson, Paula Karlsson och Lennart Karlsson: Önskemål om åtgärder rörande rävmå, mink samt rådjur tas upp. Olausson samt Karlsson undrar om fridlysta arter som funnits angivna i tidigare rapporter (Gillner 1968, 1975 och Öckeröarnas historia 1988) finns kvar på ön, som strandmalört, och anser att de i så fall bör nämnas i skötselplanen. Olausson och Karlsson skriver även om en skyttevall från början av förra seklet som finns i område 9.1 sydost om 8.1 och vill att den ska få finnas kvar. I övrigt anser de att planen är bra.

Länsstyrelsens svar: Frågor rörande jakt svaras via brev till de enskilda.

Arter som finns angivna i rapporterna från 1968 (Gillner) eller 1988 (Öckeröarnas historia) men som inte noterats vid senare inventeringar tas inte upp i skötselplanen då informationen kan anses som inaktuell. I artlistan (tabell 3) tas inte fridlysta arter upp utan bara förekomst av rödlistade arter och Natura 2000-arter. Enligt Bohusläns flora finns dock bland annat strandmalört (fridlyst) kvar på Rörö och detta förs in i skötselplanen, kapitel 2.6 i den beskrivande delen.

Tillägg om skyttevall har förts in i skötselplanen, kapitel 3.3 under skötselområde 9.1

Väst kuststiftelsen genom Lars Strandberg: Väst kuststiftelsen önskar förtydligande av att den nuvarande stigen/gamla körvägen från Rörö samhälle ut

till Ers vatten får förbättras och handikappanpassas genom uppgrusning. Västkoststiftelsen vill även ha ett tydliggörande av det ekonomiska ansvaret.

Länsstyrelsens svar: Tillägg om att vägen bör förbättras och handikappanpassas har förts in i skötselplanen, dock krävs en ansökan till länsstyrelsen för att få grusa eftersom tillstånd erfordras. Tydliggörande av det ekonomiska ansvaret har förts in i skötselplanen i kapitel 7.

Bohusläns museum genom Peter Möller: Museet tycker förslaget är välgenomtänkt vad gäller det naturhistoriska innehållet. Däremot har museet följande synpunkter ur kulturhistoriskt perspektiv: Att den antikvariska bedömningen på de nämnda lämningarna ska framgå. Att kartan ska ange fornlämningens plats o/e utsträckning eller identifikation. Att det ska finnas en förteckning över fornlämningarna. Att texten bör kompletteras med övriga kulturhistoriska lämningar som exempelvis stenmurar och sjömärken. Önskemål framförs även om att texten bör kompletteras med information om att labyrinter och tomtningar löper stor risk att bli förstörda genom omplockning av stenar. Det förlista ångfartyget *Arete* vid Grunda Grundet, väster om Rörö ligger fortfarande kvar. Bevarandemål ska finnas för de kulturhistoriska lämningarna. Røjningar av sly etc på och kring fornlämningar bör ske i samråd med länsstyrelsens fornvårdstekniker. Slutligen anser Bohuslänsmuseum att det i skötselplanen ”saknas en långsiktig strategi för förmedlingen av Rörös natur- och kulturhistoriska värden. Inte minst är det angeläget att de fornlämningar och övriga kulturhistoriska lämningarna som ingår i reservatet blir ordentligt uppskyltade.”

Länsstyrelsens svar: Tillägg och ändringar har förts in i skötselplanen. Att skylta upp enskilda kulturhistoriska lämningar är i dagsläget inte aktuellt, däremot är det önskvärt att nya informationstavlor bör innehålla en karta med placering på de olika lämningarna för att bland annat minska risken för omplockning av stenar. I Rörös naturreservats informationsfolder finns bland annat information om områdets kulturhistoria. Vid en bearbetning av foldern kan eventuellt ytterligare information om de enskilda lämningarna tilläggas. Länsstyrelsens fornvårdstekniker anser inte att det behövs något samråd för skötseln kring fornlämningarna på Rörö.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bilaga.

I detta ärende har naturvårdsdirektör Sven Swedberg beslutat och naturvårdshandläggare Elin Eriksson varit föredragande.

Sven Swedberg

Elin Eriksson

Bilaga

Skötselplan för Rörö naturreservat
Hur man överklagar

Sändlista

Öckerö kommun, Box 1035, 430 90 Öckerö(Rek+MB)
Bohusläns museum, Box 403, 451 19 Uddevalla (Rek+MB)
Göteborgs Ornitologiska Förening, Box 166, 421 22 Västra Frölunda
(Rek+MB)
Botaniska föreningen i Göteborg c/o Gunnar Weimarck, Kullstigen 5,
436 40 Askim (Rek+MB)
Bohusläns Flora, Evastina Blomgren, Dalgatan 7-9, 456 32 Kungshamn
(Rek+MB)
Rörö 2:43 Paula Olivia Karlsson, Blålockevägen 4, 444 45
STENUNGSUND (Rek+MB)
Rörö 2:43 Nanny Judith Mariana Olausson, Paradisgatan 29 E, 413 16
GÖTEBORG (Rek+MB)
Rörö 2:160 Stiftelsen För Västsvenska Fritidsområden, Box 5073, 402 22
GÖTEBORG (Rek+MB)

Kenneth Attefors, Toredammen 28, 426 72 VÄSTRA FRÖLUNDA
Paul Morgan Bengtsson, Tampvägen 8, 139 55 VÄRMDÖ
Elly Judith H Bryngelssons Dödsbo, Hästtångsvägen 10, Box 106
430 97 RÖRÖ
Ingegerd Adèle Bryngelssons Dödsbo, c/o F Bryngelsson Rådav 32
435 43 PIXBO
Rachel Hildegard Christensson, Styrso Tångenväg 45, 430 84
STYRSÖ
Stig Dahlgren, Redbergsvägen 24, 416 65 GÖTEBORG
Johan Ekberg, Klippvägen 14, 139 41 VÄRMDÖ
Maria Ekberg, Bondegatan 53 1 Tr, 116 33 STOCKHOLM
Fortifikationsverket, 631 89 ESKILSTUNA
Gunilla Hansson, Örnekullsvägen 14, 430 97 RÖRÖ
Göran Hansson, Örenkullsvägen 14, 430 97 RÖRÖ
Nils Olof Peder Larsson, Linnégatan 23, 413 04 GÖTEBORG
Yvonne Agneta Christina Merthen, Meijerbergsgatan 2 A, 412 60
GÖTEBORG
Marita Nordén, Hunnekullsv 9, 430 97 RÖRÖ
Stig Lars Erik Nordén, Hunnekullsv 9, 430 97 RÖRÖ
Svea Oktavia,Dödsbo Olssons, Järnbrottsg 23, 421 68
V FRÖLUNDA
Alf Martin Daniel,Dödsbo Rossvik, c/o Magnus Rossvik,
Björkbacksv 4 B, 135 40 TYRESÖ
Leif Gustav Gideon Rossvik, Våmmedalsvägen 82, 428 31
KÅLLERED

Naemi Ester Rossviks Dödsbo, c/o L Rossvik, Våmmedalsvägen 82,
428 31 KÅLLERED

Harry Alfred Elmar Ryberg, Box 123, 430 97 RÖRÖ

Bror Adalrik Rybergs Dödsbo, Sörängsvägen 21, Box 88, 430 97
RÖRÖ

Olle Birger Rybergs Dödsbo, Rörö 134, 430 97 RÖRÖ

Rörö Idrottsförening c/o Jan-Åke Johansson, Box 9, 430 97 RÖRÖ

Sionförsamlingen Rörö, Box 23, 430 97 RÖRÖ

Marianne Svensson , Stampgatan 22 B Läg 22, 411 01 GÖTEBORG

Walther Utbult, Mandolingatan 5, 421 40 VÄSTRA FRÖLUNDA

Emmy Charlotta Utbults Dödsbo, Rörö 35, 430 97 RÖRÖ

Sally Hildegard Utbults Dödsbo c/o Anders Christensson, Styrsö

Tångenvägen 45, 430 84 STYRSÖ

Mari Wik, Nedre Kvarnbergsgatan 8, 411 05 GÖTEBORG

Berit Hildur Margareta Ölmedal, Box 88, 430 97 RÖRÖ

Göteborgs naturhistoriska museum, Slottsskogen, Box 7283, 402 35

Göteborg

Öckeröarnas naturskyddsförening, Gunnar Dannjé, Kaptensvägen 22,

430 91 Hönö

Rörö Ö-råd, Marcus Texén, Liavägen 13, 430 97 Rörö

Överön West AB, Att Roy Andersson, Stora Överön 520, 442 73 Kärna

Jörgen Arvidsson, Äpplegatan 14, 417 28 Göteborg

RAÄ (MB)

NV (MB)

Kopia till

Jan Ottander, Kulturmiljöenheten Göteborg (endast e-post)

Mats Herklint, Kulturmiljöenheten Göteborg (endast e-post)

Hans Alexandersson, Naturvårdsenheten Vänersborg (endast e-post)

Peter Post, Naturvårdsenheten, Göteborg (endast e-post)

Maria Kilnäs, Naturvårdsenheten Göteborg (endast e-post)

Lars Sjögren, Naturvårdsenheten Göteborg (endast e-post)

Vård och förvaltning naturreservat, Naturvårdsenheten (endast e-post)

Natura 2000 akten

Pärmen